

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 21. februára 2008*

Vo veci C-507/06,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Oberlandesgericht Innsbruck (Rakúsko) z 30. novembra 2006 a doručený Súdnemu dvoru 13. decembra 2006, ktorý súvisí s konaním:

Malina Klöppel

proti

Tiroler Gebietskrankenkasse,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia L. Bay Larsen, K. Schiemann (spravodajca), P. Kūris a C. Toader,

* Jazyk konania: nemčina.

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— pani Klöppel, v zastúpení: D. Rief,

— Tiroler Gebietskrankenkasse, v zastúpení: A. Bramböck, splnomocnená zástupkyňa,

— rakúska vláda, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

— talianska vláda, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci W. Ferrante, avvocato dello Stato,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: V. Kreuzsitz, splnomocnený zástupca,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 3 a 72 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, v znení zmenenom, doplnenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996 (Ú. v. ES L 28, 1997, s. 1; Mim. vyd. 05/003, s. 3), zmeneného a doplneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1386/2001 z 5. júna 2001 (Ú. v. ES L 187, s. 1; Mim. vyd. 05/004, s. 129, ďalej len „nariadenie č. 1408/71“), ako aj článku 10a nariadenia Rady (EHS) č. 574/72 z 21. marca 1972, ktorým sa stanovuje postup pri vykonávaní nariadenia (EHS) č. 1408/71, v znení zmenenom, doplnenom a aktualizovanom nariadením č. 118/97, zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 410/2002 z 27. februára 2002 (Ú. v. ES L 62, s. 17; Mim. vyd. 05/004, s. 209, ďalej len „nariadenie č. 574/72“).

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pani Klöppel a Tiroler Gebietskrankenkasse týkajúceho sa dĺžky doby, počas ktorej má pani Klöppel v Rakúsku nárok na príspevok na starostlivosť o dieťa.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

- 3 Podľa článku 3 nariadenia č. 1408/71 nazvaného „Rovnaké zaobchádzanie“:

„1. Pokiaľ osobitné ustanovenia tohto nariadenia neustanovujú inak, osoby s bydliskom na území jedného z členských štátov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, majú tie isté povinnosti a poberajú tie isté dávky podľa právnych predpisov členského štátu ako štátni príslušníci tohto štátu.

...“

- 4 Článok 4 nariadenia č. 1408/71 nazvaný „Vecná pôsobnosť“ stanovuje:

„1. Toto nariadenie sa vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú týchto častí sociálneho zabezpečenia:

...

h) rodinné dávky.

...“

- 5 Článok 72 nariadenia č. 1408/71 nazvaný „Úhrn dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti“ stanovuje:

„Ak právne predpisy členského štátu podmieňujú nadobudnutie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, príslušná inštitúcia tohto štátu započíta na tieto účely, v nevyhnutnom rozsahu, doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti v každom inom členskom štáte, ako keby tieto obdobia boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré táto inštitúcia uplatňuje.“

- 6 Podľa článku 10a nariadenia č. 574/72 nazvaného „Pravidlá uplatňované v prípadoch, keď sa na zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnú osobu postupne vzťahujú právne predpisy viacerých členských štátov počas rovnakého obdobia alebo jeho časti“:

„Ak sa na zamestnanca alebo samostatne zárobkovo činnú osobu postupne vzťahujú právne predpisy dvoch členských štátov počas obdobia medzi dvomi dňami splatnosti rodinných dávok, ako stanovujú právne predpisy jedného alebo oboch členských štátov, použijú sa nasledujúce pravidlá:

- a) Rodinné dávky, ktoré si môže dotknutá osoba nárokovať vzhľadom na to, že sa na ňu vzťahujú právne predpisy každého jedného z týchto členských štátov,

zodpovedajú počtu denných dávok splatných podľa príslušných právnych predpisov. Ak takéto právne predpisy neustanovujú denné dávky, rodinné dávky sa poskytujú úmerne k dĺžke obdobia, počas ktorého sa na dotknutú osobu vzťahovali právne predpisy každého jedného členského štátu, vzhľadom na obdobie stanovené príslušnými právnymi predpismi.

- b) Ak určitá inštitúcia poskytovala rodinné dávky počas obdobia, kedy mali byť tieto dávky poskytované inou inštitúciou, tieto inštitúcie si navzájom vyrovnajú platby.

...“

Rakúska právna úprava

- 7 § 5 zákona o príspevku na starostlivosť o dieťa (Kinderbetreuungsgeldgesetz) z 8. augusta 2001 (BGBl. I, 103/2001, ďalej len „KBGG“) stanovuje:

„1. Príspevok na starostlivosť o dieťa sa vypláca maximálne do dovŕšenia 36. mesiaca veku dieťaťa, pokiaľ nie je ďalej uvedené inak.

2. Ak poberá príspevok na starostlivosť o dieťa len jeden z rodičov, prináleží mu len do dovŕšenia 30. mesiaca veku dieťaťa. Ak poberá príspevok na starostlivosť o dieťa aj druhý rodič, predlžuje sa dĺžka trvania nároku po 30. mesiaci veku dieťaťa o obdobie, v ktorom druhý rodič požaduje príspevok na starostlivosť o dieťa, maximálne však do 36. mesiaca veku dieťaťa.

3. Poberanie príspevku na starostlivosť o dieťa sa môže striedať medzi oboma rodičmi, pričom striedanie je možné dvakrát pri každom dieťati. ...“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 8 Pani Klöppel, nemecká štátna príslušníčka a štátna zamestnankyňa spoljkovej krajiny Severné Porýnie-Vestfálsko, má bydlisko v Rakúsku a je zamestnaná ako učiteľka na gymnáziu v Nemecku. Do 18. augusta 2004 mala bydlisko v Nemecku, kde sa 11. apríla 2004 narodila jej dcéra. Pán Kraler, rakúsky štátny príslušník, druh pani Klöppel a otec tohto dieťaťa, býval od 1. marca 2004 v spoločnej domácnosti so svojou družkou, aby jej mohol pomáhať pri pôrode a starať sa o toto dieťa po jeho narodení. Na tieto účely dostal pán Kraler od univerzity v Innsbrucku, svojho zamestnávateľa v Rakúsku, neplatenú dovolenku. Pani Klöppel dostala neplatenú dovolenku na celý pracovný úväzok od 22. júla 2004 do 10. apríla 2007.
- 9 Po narodení ich dcéry dostávali pani Klöppel a pán Kraler, ktorí mali v tom čase bydlisko v Nemecku, príspevok na výchovu poskytovaný týmto členským štátom, pričom pán Kraler dostával tento príspevok v období od 11. apríla do 11. augusta 2004.
- 10 Od 18. augusta 2004 sa pani Klöppel a pán Kraler spolu so svojím dieťaťom usadili v Rakúsku, kde začal pán Kraler opäť pracovať.
- 11 Od tohto dátumu až do 11. októbra 2006 dostávala pani Klöppel rakúsky príspevok na starostlivosť o dieťa. Rozhodnutím z 3. mája 2006 zamietol Tiroler Gebietskrankenkasse jej žiadosť o predĺženie doby poskytovania príspevku do 10. apríla 2007.

Toto zamietnutie vychádzalo z § 5 ods. 2 KBGG, ktorý stanovuje, že ak poberá príspevok na starostlivosť o dieťa len jeden z rodičov, prináleží mu len do dovŕšenia 30. mesiaca veku dotknutého dieťaťa, ale ak poberá (alebo poberal) príspevok aj druhý rodič, možno ho poberať do veku 36 mesiacov, pričom rodičia poberajú príspevok striedavo. Skutočnosť, že pán Kraler poberal príspevok na výchovu v Nemecku od 11. apríla do 11. augusta 2004, však nebola zohľadnená v čase skúmania práva pani Klöppel na príspevok na starostlivosť o dieťa počas obdobia 36 mesiacov.

- 12 Pani Klöppel podala žalobu proti tomuto rozhodnutiu.
- 13 Landesgericht Innsbruck potvrdil argumentáciu Tiroler Gebietskrankenkasse a zamietol žalobu pani Klöppel a rozhodol, že má nárok na príspevok na starostlivosť o dieťa iba počas 30 mesiacov.
- 14 Pani Klöppel podala odvolanie proti tomuto rozhodnutiu a za týchto okolností Oberlandesgericht Innsbruck rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 72 nariadenia... č. 1408/71... v spojení s článkom 3 tohto nariadenia, ako aj článkom 10a nariadenia... č. 574/72... vykladať v tom zmysle, že sa na doby poberania rodinných dávok v členskom štáte [v tomto prípade Spolkovej republike Nemecko, spolkový príspevok na výchovu dieťaťa (Bundeszahungsgeld)] vzťahuje rovnosť zaobchádzania na účely oprávnenia poberať porovnateľnú dávku v inom členskom štáte [v tomto prípade Rakúsku, príspevok na starostlivosť o dieťa (Kinderbetreuungsgeld)], a preto treba na účely nároku na príspevok v druhom štáte na tieto

doby hľadieť ako na doby poskytovania v druhom členskom štáte, ak majú podľa článku 1 písm. a) bodu i) nariadenia č. 1408/71 počas týchto dôb obaja rodičia postavenie zamestnancov?“

O prejudiciálnej otázke

- 15 Vnútroštátny súd poznamenáva, že sa v prípade pani Klöppel referenčné obdobia zohľadnené na účely oprávnenia poberať príspevok na starostlivosť o dieťa posudzujú odlišne v závislosti od toho, či sa dávky poskytli v Rakúsku alebo v inom členskom štáte. Ak by sa totiž pán Kraler staral o svoje dieťa v Rakúsku a dostával by z tohto dôvodu príspevok na starostlivosť o dieťa v tomto členskom štáte, pani Klöppel by mala nárok na tento príspevok počas predĺženého obdobia. Za týchto okolností a po tom, ako zistil, že na prípad pani Klöppel sa vzťahuje pôsobnosť nariadenia č. 1408/71 sa vnútroštátny súd pýta, či možno ustanovenia tohto nariadenia vykladať v tom zmysle, že na obdobia poberania rodinných dávok v Nemecku sa má hľadieť ako na obdobia poberania porovnateľných dávok v Rakúsku.
- 16 V tejto súvislosti treba najprv zdôrazniť, ako to uvádza rakúska vláda, že právo Spoločenstva nemá vplyv na právomoc, ktorou disponujú členské štáty, upraviť svoje systémy sociálneho zabezpečenia a že v prípade neexistencie harmonizácie na úrovni Spoločenstva prináleží právnej úprave každého členského štátu, aby stanovila podmienky poskytovania dávok sociálneho zabezpečenia, ako aj ich výšku a dobu ich poskytovania. Pri výkone tejto právomoci však majú členské štáty dodržiavať

právo Spoločenstva a najmä ustanovenia Zmluvy ES o voľnom pohybe pracovníkov a tiež slobodu priznanú každému občanovi Európskej únie pohybovať sa a mať pobyt na území členských štátov (rozsudok z 23. novembra 2000, Elsen, C-135/99, Zb. s. I-10409, bod 33).

- 17 Zásada zákazu diskriminácie, ako ju stanovuje článok 39 ods. 2 ES a vyjadruje v oblasti sociálneho zabezpečenia migrujúcich pracovníkov článok 3 ods. 1 nariadenia č. 1408/71, zakazuje nielen zjavnú diskrimináciu na základe štátnej príslušnosti príjemcov dávok systémov sociálneho zabezpečenia, ale aj akúkoľvek skrytú formu diskriminácie, ktorá pri uplatňovaní iných kritérií rozlišovania v skutočnosti vedie k rovnakému výsledku (pozri rozsudok z 18. januára 2007, Celozzi, C-332/05, Zb. s. I-563, body 13 a 23).
- 18 Preto treba podmienky vnútroštátneho práva, ktoré sa síce uplatňujú bez rozdielu štátnej príslušnosti, no dotýkajú sa predovšetkým alebo vo veľkej väčšine prípadov migrujúcich pracovníkov, ako aj podmienky, ktoré sa uplatňujú bez rozdielu, no ktoré môžu vlastní pracovníci splniť ľahšie ako migrujúci pracovníci alebo ktoré môžu pôsobiť najmä v neprospech týchto migrujúcich pracovníkov, považovať za nepriamo diskriminačné (rozsudok Celozzi, už citovaný, bod 24).
- 19 Odmietnutie zohľadnenia obdobia, počas ktorého jej druh, pán Kraler, poberal porovnateľný príspevok v Nemecku, na účely poskytnutia rakúskeho príspevku na starostlivosť o dieťa pani Klöppel môže viesť k takému výsledku, keďže vo všeobecnosti poberajú práve pracovníci, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov, pred ich presťahovaním do Rakúska rodinné dávky poskytnuté v iných členských štátoch.

- 20 Treba uviesť, že Súdny dvor nemá k dispozícii skutočnosti, ktoré by mu umožnili preskúmať prípadné odôvodnenie tohto rozdielu v zaobchádzaní v neprospech migrujúcich pracovníkov.
- 21 Keďže výklad samotného článku 3 nariadenia č. 1408/71 postačuje na to, aby sa vnútroštátnemu súdu poskytla odpoveď potrebná na to, aby mohol vyriešiť spor, ktorý prejednáva, netreba, aby Súdny dvor vykladal článok 72 nariadenia č. 1408/71 a článok 10a nariadenia č. 574/72.
- 22 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné na položenú otázku odpovedať, že článku 3 ods. 1 nariadenia č. 1408/71 odporuje, ak členský štát odmietne na účely poskytnutia rodinnej dávky, akou je rakúsky príspevok na starostlivosť o dieťa, zohľadniť obdobie poberania porovnateľnej dávky v inom členskom štáte rovnakým spôsobom, ako keby bola táto dávka poskytovaná na jeho vlastnom území.

O trovách

- 23 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článku 3 ods. 1 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov, samostatne zárobkovo činné osoby a ich rodinných príslušníkov, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva, v znení zmenenom, doplnenom a aktualizovanom nariadením Rady (ES) č. 118/97 z 2. decembra 1996, zmeneného a doplneného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1386/2001 z 5. júna 2001, odporuje, ak členský štát odmietne na účely poskytnutia rodinnej dávky, akou je rakúsky príspevok na starostlivosť o dieťa, zohľadniť obdobie poberania porovnateľnej dávky v inom členskom štáte rovnakým spôsobom, ako keby bola táto dávka poskytovaná na jeho vlastnom území.

Podpisy